

ЭЛЕКТРОН КООПЕРАЦИЯ ПОРТАЛИДА АХБОРОТНИ ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ХАРИДЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ

- ✓ Ўзбекистон Республикасининг "Давлат харидлари тўғрисида"ги 2021 йил 22 апрелдаги ЎРҚ-684-сонли Қонуни
- ✓ "Саноат кооперациясини янада ривожлантириш ва талаб юқори бўлган маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 1 майдаги ПҚ-4302-сонли Қарори
- ✓ "Электрон тижорат маъмурчилигини такомиллаштириш ва уни янада ривожлантириш учун қулай шароитлар яратилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 20 июльдаги 392-сонли Қарори

- ✓ "Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 21 августдаги ПҚ-4812-сонли Қарори
- ✓ "Рақамли трансформация маркази масъулияти чекланган жамиятининг Электрон кооперация порталида ахборотни жойлаштириш ва харидларни амалга ошириш тартибини тасдиқлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 30 сентябрьдаги 833-сонли Қарори
- ✓ "Маҳаллий ишлаб чиқарилган товарларни аниқлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 28 ноябрьдаги 712-сонли Қарори

- ✓ Ўзбекистон Республикасининг "Лицензиялаш, рухсат бериш ва хабардор қилиш тартиб-таомиллари тўғрисида"ги 2021 йил 14 июльдаги ЎРҚ-701-сонли Қонуни
- ✓ "Ижтимоий ҳимояга доир қонунчилик такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек, баъзиларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 7 майдаги ПФ-75-сонли Фармони
- ✓ "Ўзбекистон Республикасида мувофиқлиги тасдиқланиши лозим бўлган мувофиқликни баҳолаш объектлари рўйхатларини тасдиқлаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 30 январьдаги 43-сонли Қарори
- ✓ "Давлат ва хўжалик бошқаруви ҳамда маҳаллий ижроия ҳокимияти органларининг ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш ва саноат тармоқларида кооперация алоқаларини жадаллаштиришнинг янги тизимини жорий этиш бўйича масъулиятини янада ошириш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 24 августдаги ПҚ-4426-сонли Қарори
- ✓ "Маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 29 январьдаги 41-сонли Қарори
- ✓ "Давлат харидлари электрон тизими операторлари фаолиятини тартибга солиш механизмларини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 31 декабрьдаги 734-сонли Қарори

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 30 сентябрьдаги 833-сонли Қарори билан тасдиқланган Низомга мувофиқ:

- **буюртмачи** — Электрон кооперация порталида товарларни харид қилувчи юридик шахс;
- **етказиб берувчи** — таклиф этилган шартларда ўзининг Электрон кооперация порталида қатнашиб, савдоларда ғолиб чиққан тақдирда, ўзи ишлаб чиқарган тайёр товарларни (ишлар, хизматларни) етказиб бериш ниятини билдирган маҳаллий ишлаб чиқарувчилар ёки уларнинг дилерлари эканлиги белгиланган.
- **аванс** — харид қилиш жараёнида буюртмачи ва етказиб берувчи томонидан қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда киритиладиган, жумладан, томонларнинг закатлари (бюджет буюртмачилари бундан мустасно) ва операторнинг воситачилик йиғимини ўз ичига олган молиявий маблағлар суммаси эканлиги белгиланган. Бунда, томонларнинг закати товар (иш, хизмат)лар **бошланғич қийматининг 1%ни**, воситачилик йиғими эса **шартнома суммасининг 0.1%ни** ташкил этади.

Етказиб берувчиларнинг оферта таклифларини харидга киритиш маълумотлар мазкур низом талабларига муфовиқ тўлиқ киритилгандан **сўнг уч иш куни** давомида амалга оширилади.

Маҳаллий ишлаб чиқарувчи амалдаги статистика ҳисоботларида белгиланган тартибга мувофиқ саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш кўрсаткичлари қайд этилган ёки мазкур Низомнинг 6 ва 7-бандларида назарда тутилган талабларига мос келувчи юридик шахс.

Бунда Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳаллий ишлаб чиқарилган товарларни аниқлаш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» 2024 йил 28 октябрдаги 712-сон қарорига 2-иловада белгиланган муддатлардан сўнг **маҳаллий ишлаб чиқарувчилар маҳаллий ишлаб чиқарилган товар тўғрисидаги сертификат** асосида аниқланади.

Порталга жойлаштириладиган маҳсулотнинг маҳаллийлаштириш даражаси камида 30 фоиз бўлиши лозим.

ХАРИДЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ ТАРТИБИ

- Оферта (маҳсулот)ни Порталга жойлаштириш мутлақо бепул
- Оферта Порталда 15 иш куни давомида амал қилади, мазкур муддат тугаганидан сўнг офертани қайта фаоллаштириш мумкин

- Харид қийматининг юқори чегараси белгиланмаган
- Харидлар тўхтатилиши муддати иш куни ва иш вақтида амалга оширилади

- Шартнома бўйича тўловлар Порталдаги ҳисоб-китоб клиринг палатаси (ХККП) орқали амалга оширилади.
- Буюртмачи шартнома бўйича тўловни шартнома шартларига мувофиқ 10 иш кунида Порталдаги ХККПга амалга оширади.
- Буюртмачи юқорида қайд этилган муддатларда шартнома бўйича тўловни амалга оширмаган тақдирда Портал буюртмачига 3 иш куни мобайнида электрон шаклда хабарнома юборади.
- Буюртмачи томонидан шартнома шартларига мувофиқ тўлов амалга оширилгандан сўнг, Портал автоматик равишда етказиб берувчини хабардор қилади. Мазкур хабарнома етказиб берувчига товар (иш, хизмат)ларни етказиб бериш учун асос сифатида хизмат қилади.

РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯ МАРКАЗИНИНГ ЭЛЕКТРОН КООПЕРАЦИЯ ПОРТАЛИДА МАҲАЛЛИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР УЧУН ЯРАТИЛГАН АФЗАЛЛИКЛАР ВА ҚУЛАЙЛИКЛАРИ

1 РУЙХАТДАН ЎТИШ

► Амалга ошириш механизми

Рўйхатдан ўтиш

Иштирокчиларни рўйхатдан ўтказиш тартиби соддалаштирилди.

► Натижа

Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ҳамда E-Imzo оператори билан амалга оширилган интеграция орқали, порталда рўйхатдан ўтиш жараёнидаги маълумотлар автоматлаштирилган ҳолда тизимда пайдо бўлади.

ТИФ ТН кодларни қўшиш

Портал фойдаланувчиларининг шахсий кабинетидида ишлаб чиқарувчиларнинг маълумотларини автомат ҳолда кўрсатиш функцияси жорий этилди.

Кабинетига ТИФ ТН кодларини қўшиш интеграция орқали «Ўзбекэкспертиза» акциядорлик жамияти томонидан бериладиган **маҳаллий ишлаб чиқарилган товар тўғрисидаги сертификат** асосида амалга оширилади.

Дилерни қўшиш

Ишлаб чиқарувчининг шахсий кабинети орқали дилерни қўшиш функцияси жорий этилди.

Дилерни қўшиш жараёни портал фойдаланувчиларининг шахсий кабинети орқали амалга оширилади, ишлаб чиқарувчи дилерни қўшиш учун дилерга тизим орқали сўров юборади, агар дилер сўровни қабул қилса ишлаб чиқарувчининг маҳсулотларини сотиш ҳуқуқини олади.

Ҳисоб-китоб клиринг модули

Шартнома мажбуриятларини бажариш/бекор қилиш жараёни, шунингдек ўзаро ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби автоматлаштирилди.

Томонлар мажбуриятларни бажаргандан сўнг, томонларнинг ўзаро келишувига биноан, тизим операторининг аралашувисиз шартномаларни бажариш, бекор қилиш ва факт бўйича ёпиш имкониятига эга. Шунингдек, портал фойдаланувчилари тизим орқали эркин пул маблағларини қайтариб олиш механизми ҳам автоматлаштирилди.

Қуйи ташкилотларни (филиаларни) қўшиш

Давлат буюртмачиларининг шахсий кабинети орқали қуйи ташкилотларни (филиалларни) қўшиш функцияси жорий этилди.

Порталнинг янги ишлаб чиқилган таҳририда энди юқори турувчи ташкилотлар томонидан ўзининг қуйи ташкилотлар (филиаллар)ни алоҳида ташкилот сифатида қўшиш имкони яратилди. Қуйи ташкилотлар (филиаллар) давлат харидларини мустақил равишда, шахсий кабинети орқали амалга ошириш имкониятига эга. Шунингдек, юқори турувчи ташкилотлар ўзининг қуйи турувчи ташкилотларини назорат қилиш имконияти яратилди.

2 МОДЕРАЦИЯ

► Амалга ошириш механизми

Маҳсулотларнинг (оферта) модерациядан ўтиш тартиби автоматлаштирилди.

► Натижа

Нотўғри тўлдирилган маҳсулотлар (оферталар) аниқланганда, эндиликда нотўғри тўлдирилган оферталарнинг ҳар бир майдони кесимида сабабларини кўрсатган ҳолда рад этиш эҳтимоли яратилди.

Маҳсулотлар (оферталарнинг) модерациядан ўтиш жараёни бўйича, эндиликда электрон навбатли тизим механизми жорий этилди.

Эндиликда, модерация келиб тушган ҳар бир маҳсулотга (офертага) автоматлаштирилган ҳолда навбат рақами берилади. Модератор оферталарни ўз навбати келмаганига қадар олдиндан фаоллаштира олмайди. Шунингдек, портал фойдаланувчилари реал вақт режимида оферталарни модерациядан ўтиш навбатини назорат қилиб бориш имкони яратилди.

Импорт маҳсулотларини аниқлаш механизми автоматлаштирилди.

Импорт маҳсулотларини аниқлаш мақсадида тизим Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг маълумотлар базаси билан интеграциялашган. Етказиб берувчилардан импорт маҳсулот аниқланганда, тизим автоматик равишда импортга мос келадиган офертани блоклайди ва етказиб берувчининг шахсий кабинетига хабар юборади.

Иш ва хизматларни миллий классификаторга мувофиқ жойлаштириш имконияти яратилди

Иш ва хизматлар харидида шаффофлик ва соғлом рақобатни таъминлаш мақсадида уларни жойлаштириш давлат харидлари соҳасида фойдаланиладиган миллий классификаторга мувофиқ жойлаштириш имконияти яратилди

3 САВДО ЖАРАЁНЛАРИ

► Амалга ошириш механизми

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 30.09.2019 йилдаги 833-сон қарорига мувофиқ порталда савдо механизм жараёнлари такомиллаштирилди.

Етказиб берувчиларни бир хил турдаги маҳсулотлар савдоси бошланганлиги тўғрисида СМС-хабарнома орқали хабардор қилиш механизми ишлаб чиқилди ва жорий этилди.

Нарх сўраш механизми такомиллаштирилди.

Савдо вақтининг тугаши учун ҳисоблаш тизими жорий этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2024 йил 10 январдаги ПҚ-15-сон қарори

Портал орқали қонунчиликка мувофиқ тўғридан-тўғри шартномалар тузиш имконияти

► Натижа

Барча савдолар фақат иш кунлари ва иш соатларида бошланади ва тугайди. Дам олиш кунлари ва ишламайдиган кунларда савдолар тўхтатилади. Агар, тугамаган савдоларнинг қолган қисми мавжуд бўлса ва улар ишламайдиган кунлар ва дам олиш кунларига тўғри келса, иш кунларига ўтказилади. Савдоларнинг давомийлиги қатъий 48 соат.

Порталда ўз оферталарини жойлаштирилган барча етказиб берувчилар, ушбу хизматни шахсий кабинети орқали улаганларидан сўнг, СМС-хабарнома шаклида савдо бошланганлиги тўғрисида хабар олишади.

Буюртмачилар нархларни сўраганда, тузилган шартномалар учун тўлов усулини олдиндан танлайдилар. Шунингдек, етказиб берувчилар ҳам сўровларни қабул қилишда тўлов усуллари олдиндан кўриши, яъни олдиндан тўлов ёки тўловсиз (олдиндан тўлов фоизини кўрсатган ҳолда) усулини танлайдилар.

Савдо жараёнлари иштирокчилари реал вақт режимида охириг сониягача савдонинг аниқ тугаш вақтини кузатиши мумкин.

Тизим орқали инсон омили аралашувисиз порталда маҳсулотларни қидириш ва маълумотнома юклаб олиш функцияси ишлаб чиқилиб ишга туширилди.

Ногиронлиги бўлган шахслар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар, шунингдек инновацион маҳсулотлар учун Порталда алоҳида саҳифа орқали тўғридан-тўғри шартномалар тузиш имконияти жорий қилинди.

4 ШАФФОФЛИК ВА КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ ЧОРАЛАР

► Амалга ошириш механизми

Ўзбекистон Республикаси ҳисоб палатаси, Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси ҳамда Монополияга қарши курашиш қўмитаси билан ўзаро маълумот алмашинувини йўлга қўйиш мақсадида интеграциялар амалга оширилди.

Портал фойдаланувчиларнинг шахсий кабинетида савдо тарихи тўғрисидаги маълумотларни шакллантириш ва кўрсатиш механизми жорий этилди.

Порталнинг бош саҳифасида барча фаол савдолар реестрини кўрсатиш механизми ишлаб чиқилган ва жорий қилинган.

Иштирокчиларнинг ўзлари томонидан маълумотларни, иштирокчиларнинг таркибий бўлинмаларини қўшиш механизми жорий этилди

► Натижа

Тезкор маълумот алмашинуви (интеграция) орқали, манфаатлар тўқнашувини аниқлаш ва қонун бузилишининг олдини олиш учун, харидларни реал вақт режимида кузатиб бориш имконини беради.

Максимал шаффофликни нафақат савдо жараёни давомида, балки савдо тугаганидан кейин ҳам қуйидаги маълумотларни намоиш қилиш билан таъминлаш:

- савдонинг бошланиш ва тугаш вақти;
- савдо ғолиби ҳақида маълумот.

Порталнинг барча фойдаланувчилари реал вақт режимида фаол савдолар реестрини кўриб бориши имкониятига эга.

Портал фойдаланувчилари шахсий кабинети орқали қуйи ташкилотларини (филиалларни) қўшиш, шунингдек уларга ТИФ ТН кодлар ҳамда сертификатларни портал операторларига мурожаат қилмаган ҳолда қўшиб бериш механизми жорий этилди.

ЭЪТИБОРИНГИЗ УЧУН РАХМАТ !